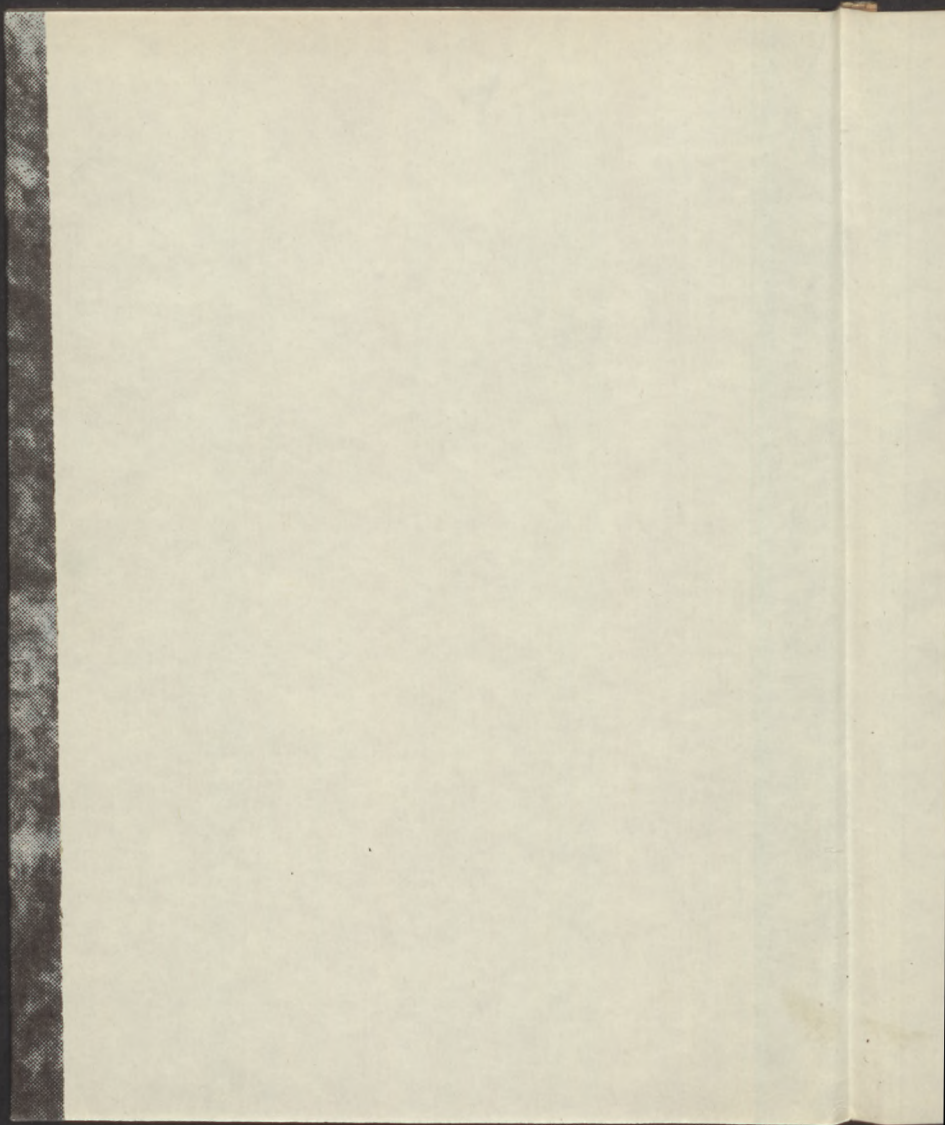
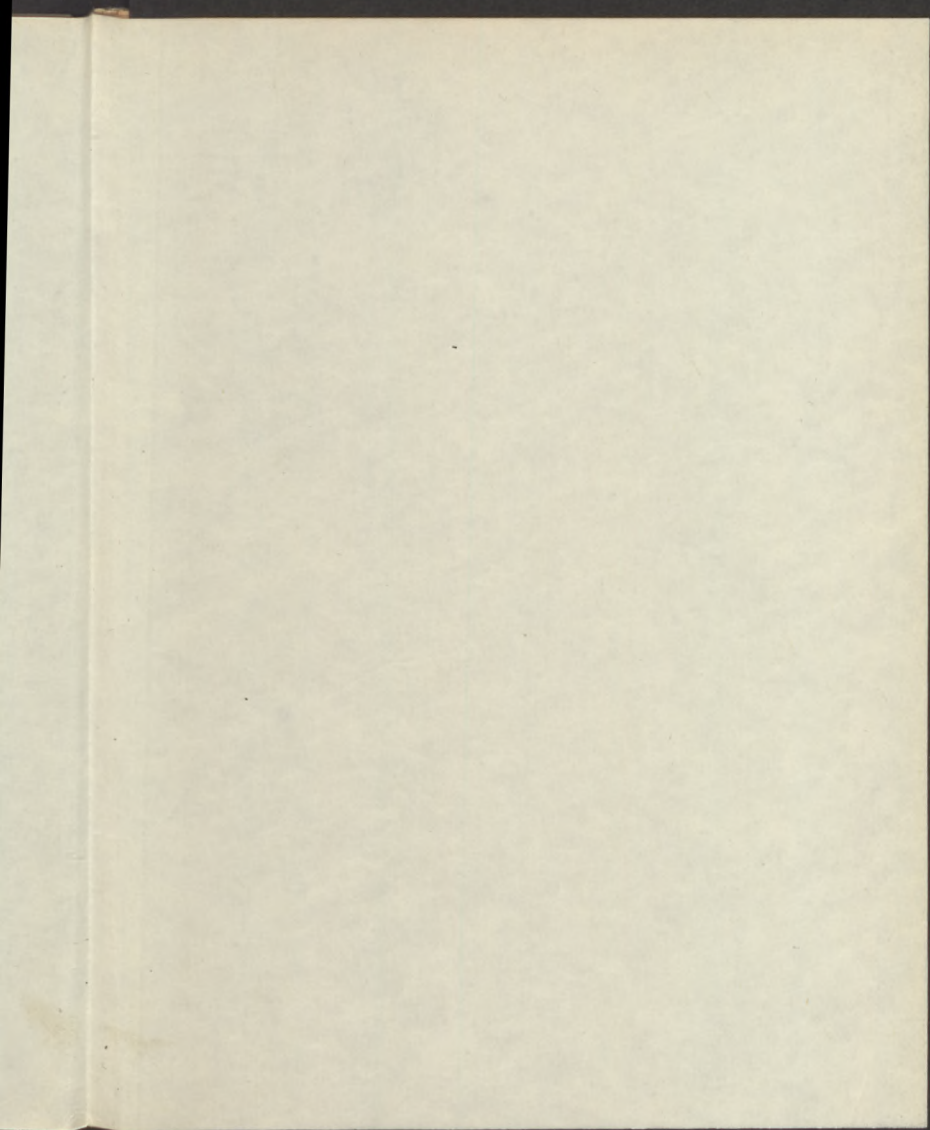

11.359/
16

11.3

11.359

11.359.

A KATHOLIKUS VILÁG KÖNYVEI

Asszizi Szent Ferenc Élete.

Irta : Dr. P. Boros Fortunát
szentferencrendi áldozópap.

16. füzet.

Ára 5 Lei.

Olcso, jó, tartalmas és hasznos füzetek jelentek meg

A Katholikus Világ Könyvei

cimü sorozatban, melyekből sokat lehet tanulni.

ELSŐ FÜZET:

Az első segélynyújtás alapismeretei

Dr Scheitz Vilmos volt főorvostól, aki olyan szépen, egyszerűen és alaposan megírja, hogyan kell sérüléseknél, sebesüléseknél, vérzéseknél, stb. szerencsétlenül járt embertársainknak megadni az első segélyt, ha nincs orvos kéznél.

MÁSODIK FÜZET:

Az Oltáriszentség-ről

szól, melyben Molnár Miklós plebános szerető lélekkel beszél Szentegyházunk legnagyobb kincséről.

HARMADIK FÜZET:

Szent Erzsébet élete és halála,

írta P. Jánossy Béla. Ennek a „kedves Szent“-nek az életrajzát százszor is elolvashatjuk s mégse unjuk meg.

NEGYEDIK FÜZET:

A csiksomlyói kegyszobor története.

Ezt P. Boros Fortunát dr. írta meg, aki sok könyvtárban utána nézett, hogy a régiek mit jegyeztek fel e csodás szoborról.

ÖTÖDIK FÜZET:

Földmivelő Gazdák Útmutatója.

A tudós szerző Dr. Szentkirályi Ákos ezen füzetben a saját és több okos gazda hosszú évek tapasztalata alapján különféle mezőgazdasági kérdésben jó és nagy-szerű tanácsot ad.

meg

ei

i.

posan
encsét-
kéznél.

beszél

rajzát

atána
orról.

gazda
nagy-

Asszízi Szent Ferenc Élete.

Irta :

Dr. P. Boros Fortunát
ferencrendi pap.

Cluj—Kolozsvár, 1927.
Szent Bonaventura Könyvnyomda.

Nihil obstat.

Dr. Gregorius Fejér
canonicus, censor.

Nr. 958—1927.

Imprimatur.

Albae-Juliae, 5. Martii 1927.

† Gustavus Carolus
episcopus.

Nihil obstat.

Vajdahunyad, 31. Januarii 1927.

P. Gulielmus Ferencz
censor Prae.

Nr. 120—1927.

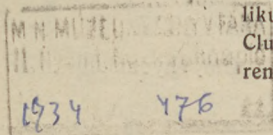
Imprimatur.

Dej-Dés, die 31. Januarii 1927.

Fr. Vitalis Sándor
Minister Provincialis.

11.359/16

A Szent Bonaventura Könyvnyomda kiadására és tulajdonára. Kapható „A Hirnök” és „Katholikus Világ” kiadóhivatalában, Cluj—Kolozsvár, szentferenczi kolostor, Piața Carolina 7.

A hétszáz éves Barát.

Nincs a világnak olyan elrejtett zúga, hol a barát ismeretlen volna. Csodálatos, Szent Ferenc fiait mindenhol ismerik, egyformán szeretik, ahol csak egy katolikus van, a barát mindenütt otthon van. Nemcsak a békességes embereket keresik fel és a katolikusok között érzik jól magukat, hanem hősiek lélekkel arra is vállalkoznak, hogy az Evangélium tanítását olyan népek közé is elvigyék, hol az áldott Jézusról nem is hallottak. Mivel a ferencrendiek, azaz szent Ferenc fiai ennyire szeretik az embereket, azért a nép is megbecsüli őket és sohasem úgy tekint rájuk, mint az Isten többi felszentelt szolgálóira. Valami különösebb vonzódással atyja-urának nevezi szent Ferenc fiát, mint a jó gyermek szülőit, úgy becsüli a Barátot.

Érdekes a Barát. A lelke oly érzékeny. Az embereket úgy szereti. Annyit tud tűrni, annyit tud szenvedni. Az örvendőzökkel örvend, a szomorúakat sem hagyja el, hanem Krisztus szavaival vigasztalja. Fáradságot nem ismer. Hosszú útakra vállalkozik. A barát mindezzel szemben so-

hasem kért elismerést. Lelkét megosztotta, de hogy ezzel szemben mit kapott, azzal keveset törődött.

A magyar nép a Baráttal szemben sohasem volt háládatlan. Ünnepek tartotta azt a pillanatot, midőn a Barát megjelent körében, mert minden körülmény között fölismerte benne a siró és örvendező Barátot.

A szeretet és bizalom jelét kell látnunk abban is, ha egy kissé különös öltözete és leereszkedő magatartása miatt a gyermekek utána szaladnak és holmi nevetlenségeket követnek el, melyeket teljesen idegenekkel szemben nem szoktak maguknak megengedni.

A Barát nemcsak Erdélyben, de mindenhol ott van az Egyház bölcsőjénél. Szava mint tűzes ostor vág végig az egyes korok szociális és erkölcsi kinövésein. Ostorozza a nagyok fényűzését, a lovagok szertelen dicsőfélszomját, a gazdagok keménysíívűségét, a szegények lázongását, a fejedelmek és városok örökös villongását. Figyelmét kiterjeszti minden mozgalomra és ahol Krisztus országáról van szó, ő ott az Egyház ügyét cserben nem hagyja.

Mi más ez, mint a multnak visszaintegetése, melyből a világ legnagyobb barátjára, asszizi szent Ferencre ismerünk.

Felkelő csillag Umbria egén.

Umbria középső Olaszország legszebb völgye, melynek egy nagyon régi városkája: Assisi. Itt 1182-ben egy rendkívüli csillag körvonalai kezdenek kibontakozni a homályból. Ezen évben születik Bernardone Péter posztókereskedő és Pika asszony fia, a kis Ferenc, kit társai Franceskonak, azaz kis franciának csufoltak, mivel nagyon szerette a francia dalokat énekelni.

Ferenc születését és életének kezdetét a legendák gyönyörű szép költői köntösbe öltöztetik. Egyáltalán nem csodálkozhatunk azon, ha a növekvő gyermeknek semmi kedve sincs apja mesterségét folytatni, s állandóan vitézi tettekről, lovagi becsületről és hirnévről álmadozik.

A legendák szerint ő is, mint az Úr Jézus, istállóban születik. Keresztelése alkalmával a templomban vándor jelenik meg, s az újszülött gyermeknek nagy jövőt jósol, de egyúttal azt is a szülők tudomására hozza, hogy az ördög élete ellen fog lesekedni.

Mint gyermek tele van jó kedvvel. Első az iskolában s vezet a játékban és ha Subasio sziklái között lovagi játékot játszanak, a lovagvilág hőségének, Roland loagnak ő a megszemélyesítője.

A kis gyermek nem győzi ellesni az áhítatos anyjának ajkán megcsendülő dalokat, melyeknek gyönyörű melódiái annyira meghatják ifjú barátait, hogy a posztókereskedő fia asszizi nemes ifjúsá-

gának vezetője, ünnepi összejöveteleinek királya lesz. Baráti kört gyűjt maga köré, s nóta és lantpengetés között járják be Asszizi utcáit. Rajongó barátai között ő a legkedvesebb, a legtöbb tréfa és csínytevés kezdeményezője. Atyja bosszankodik, mert fia hivatását elhanyagolja, de titokban örvend fia népszerűségének. Anyja pedig szomorkodik, mert Ferencnek nincs inyére a munka s nem egyszer panaszkodik férjének: Ferenc elveszett. Ferenc nem a mienk. Az igazság érdekében meg kell jegyeznünk Ferencről, hogy bármilyen jókedvű volt is társai között, *nem volt romlott lelkű. Nem volt tanácsos társaságában sikamlós, könnyelmű beszédet folytatni, mert azonnal elkomolyodott, arca elborult és semmit sem felelt.* És ha könnyen pazarolta is magára a pénzt, de a szegényt sem vetette meg, s csak egyetlen esetben küldött el egy szegényt alamizsna nélkül, s ezt is annyira megbánta, hogy utánaszaladt, visszahívta és gazdagon megajándékozta. Magának pedig ilyen szemrehányást tett: „Bezzeg, ha valami hatalmas, gróf, vagy báró nevében fordult volna hozzád ez az ember, akkor nem utasítottad volna el magadtól. Mennyivel kevésbé lett volna szabad ezt tenned, mikor a Királyok Királyának nevében fordult hozzád.“ Ezért vigasztalta meg magát az anya: Remélem, hogy ő is Isten gyermeke lesz.

Az álmok felé.

Gyermekkorának édes emlékeitől a szép ifjúvá fejlődött Ferenc nem tud szabadulni. Amint láttuk, játéka és tanulása közben mindig első szeretett lenni. Nagyon jól tudta azt, hogy a kereskedői pálya nem nyújthat reményeket álmai megvalósulására. Bár volt üzleti érzék benne, nem nagyon törte magát utána. A kereskedő fia a nemesek társaságát kereste, hogy ezek révén egykor lovaggá üttethesse magát.

Éppen kapóra jött a szülővárosa és Perugia között kitört viszály. Arca felragyogott: itt az alkalom! Felcsapott katonának. A katonaelet kockázatos választás s vele is a rosszabb történt. Perugia ostrománál foglyul esett és ruhája után ítélve a nemesi foglyok közé osztották be, ami még növelte bizalmát. Hivatásának tudatában jókedvét az egy esztendeig tartó fogság idején sem veszítette el. Fogoly társai körében sötétbarna szeméből állandó derű sugárzott és kifogyhatatlan volt az adomákból, csakhogy társaiban is a jókedvet hangolja. Barátai nem értették meg. Jó szándékát rosszra magyarázták, s akkor így fejté meg érthetetlennek látszó eljárását: „Mit tudjátok ti, minek örülök oly nagyon? Meglátjátok eljön az idő, hogy az egész világ szentként fog tisztelni engem.“ Ezt nem elbizakodott kevélységében, hanem az isteni sugallat hatása alatt mondotta, mert még visszhangzott lelkében egy öreg kol-

dus ajakáról elhangzott jóslat: Ferenc minden tiszteletet megérdemel, mert nemsokára nagy dolgokat fog művelni, s ezért az összes hívők nagy tiszteletben fogják őt részesíteni.

Ezzel még több okot szolgáltatott a bosszankodásra. De csak egy ideig. A fogoly harcosok között nemcsak a vígság apostola, de békebíró is volt. Egyik fogolyt gőgös magatartása miatt a közösségből kizártak és vele minden összeköttetést megszakítottak. Ferenc szelid bánásmódjával oktan tanárságot visszavitte a közösségbe s ezáltal tekintélyét növelte.

Az álmok megvalósulása késett, bár nem volt messze. A fogságból kiszabadult és régi életét folytatta. Újabb megpróbáltatás következett. A gondtalan ifjut erős láz döntötte ágyba, s mikor közel állott a halálhoz, ekkor nyitak fel szemei és látta terveinek hívságos hiábavalóságát. Pillanatnyi elhatározás hatása alatt lemondott eddigi célkitűzéseiről, de ez csak addig tartott, míg a betegségéből fel nem gyógyult. Betegségéből kilábalva, újból lovagi ábrándjai vették elő. Újabb kísértésre újabb alkalom.

A pápa és a német császár között háborúság ütött ki és egy lovag Asszizben is harcosokat toborzott. Ferencen erőt vesz a harcikedv s másodszer is fölcsap katonának. Mikor a pápai zászlók alá áll, látszólag nemes cél vezet, valójában a fjedelmi trónra irányuló ábrándozás vezérli.

Örömmel hagyja el az atyai házat, s Asszizi ifjai között nincs olyan fényes öltözetű lovag, mint

Bernardone Péter fia. Megy, hogy mint herceg térjen vissza a harctérről. Felvetődik benne a kérdés, vajjon ez az út-e az, melyen dicsőséget kell szereznie? Az úton látomásban részesíti az Isten és szózatot hall: „Ki tehet több jót, az Ur-e, vagy a szolga? Az Úr — feleli Ferenc. Hát akkor miért hagyod el az Urat a szolga kedvéért? kérdé tovább az ismeretlen hang. Uram mit akarsz, hogy cselekedjem? folytatta Ferenc. Térj vissza feleli az Ur, mert nem földi, hanem lelki fejedelem leszesz.“ Társai és barátai nagy ámulatára Spalatóból visszatért Asszizibe.

Nem volt többé a régi Ferenc. Barátainak társaságában már csak szokás szerint jelenik meg. Tiszteletükre lakomát is ad, de nem tud közöttük úgy fölmelegedni, mint régebben. El-elgondolkozik. Ilyen alkalmat használt fel egyik gunyolódó barátja, s azt kérdi tőle: „Hej Ferenc, mit állsz itt, talán házasodásra gondolsz? A gúnyra őszinte szavakkal válaszol: Igen, van már menyasszonyom. Oly szép s oly előkelő és gazdag, aminőt ti még nem láttatok.“ Ő a lenézett, megvetet Szegénység Úrnőjére gondolt, kinek e pillanattól kezdve lovagjává szegődött.

Fényes ruháit leveti, pénzét a szegények között kiosztja. Félrevonul az emberektől, s a szegények társaságát keresi. A templomok és a rejtékhelyek csöndjében érzi otthon magát. Eddig a leprás betegektől szaladt, most alamizsnát gyűjt részükre. Akkor érzi magát a legboldogabbnak, mikor egy leprás beteget keblére ölelhet és Ro-

mában a koldusok közé állva alamizsnát kéregethet.

Az Úr keresztje.

A Ferenc életében beállott változás megváltoztatta környezetének hangulatát is. Barátai közül csak egy tartott ki mellette, aki hűséges volt hozzá, s kísérte őt hegyen, völgyön és tanuja volt Isten irgalmasságába vetett nagy hitének. Edes anyja, a jó Pika asszony fájó szívvel nézte fia lelki gyöt-rődéseit. Szó nélkül hagyta, hogy gyűjtse Ferenc az ételmaradékokat a szegények részére. A legjobb falatjait vonta meg magától, csakhogy a szegényeknek annál több jusson.

Amily pazarló volt előbb önmagával szemben, most ép oly jószívű volt a szegények iránt. Atyja boltjából kihordotta a drága kelméket, levetette ünnepi köntösét, eladta atyja hátságparipáját s mindennek árát a szegények között osztotta ki, vagy szent Dömjén templomának kijavítására szánta.

A gazdag Bernardone Péter fia a koldusok ruhájában, mint valami bolond jelenik meg Asszizi utcáin. Sok kíváncsi ember szalad a kapu elé, a gyermekek utána tolonganak: a bolonddal gnyolódnak, ruháját rángatják, s ő némán türi.

Egy ilyen jelenetre figyelmes lesz Bernardone Péter, a zúgó moraj és hahota őt is kicsalja az ajtón és nagy megrökönyödésére az ő kedves, becézett fiát, mint Asszizi bolondját látja. A vér fe-

jébe szökik. Fia meghurcoltatása a saját gyalázata, s mint ragadozó farkas a bárányra, úgy veti magát fiára, hogy kiragadja a csőcselék karmai közül. Hazaviszi, otthon megkötözi, sötét, nedves pincébe zárja, így akarván bolondos eszméiből kigyógyítani. Ferenc a börtönben hálát ad a megaláztatásokért.

A börtönből szabadulást csak atyja elutazása hozott. A kereskedő, míg üzleti ügyekben távol volt, fia őrizetét az anyára bízta, aki meggyőződve fiának másíthatatlan szándékáról, a börtönből kiengedte. A szent legelőször is a templomba sietett, leborult a szent kereszt előtt és kitartásért imádkozott.

Bernardone hazatérése után volt mit az anyának is hallania, de Pika asszony fiáért mindenre képes volt.

Az atya meggyőződött fia állhatatosságáról, s bosszankodva az érthetetlen makacsságon, azon gondolkodott, hogy saját fiát kiűzeti még a város környékéről is, mert nap-nap után égett arca a szegyetől. A városi tanácsnál tolvajlással vádolja be s a városi tanács meg is idézi Ferencet, ki hivatkozással arra, hogy remeteéletet kezdett, s ügye már nem tartozik ennek hatáskörébe, nem jelent meg a bíróság előtt, mert az egyházi törvények értelmében fölötte csak a püspök ítélkezhetik. Bernardone Guido asszízi püspök elé ment. A püspök hívására Ferenc is megjelenik az eladott ló árával és a ló árából szerzett ruhájával. A kiűzött időben a püspöki palota tele volt kíván-

csiskodó néppel. Az összegyűlt tömeg feszült érdeklődéssel várta, mi fog most történni? Az elhátározásában kitartó atya is ettől a pillanattól remélte fia jobb útra térését.

A püspök birói székében ül. Előtte az atya és a fiu. A püspök felszólítja Ferencet: Fiam add vissza atyádnak a ló árát! „Igen Uram, felelé ő, szívesen visszaadom, sőt nemcsak a pénzt, de a ruhámat is.“ Erre egy félreeső szobába megy. Leveti összes ruháit, csak vezeklő övet hagy magán, s az egész gyülekezet előtt a pénzt és a ruhát atya lábai elé dobja, s hangosan kiáltja, hogy mindenki meghallja: „Halljátok és értsétek meg jól, eddig Bernardone Pétert neveztem atyámnak, de ezentul az Úrnak akarok szolgálni. Ezért nemcsak a pénzt adom vissza neki, melyet tőle kaptam, s mely miatt aggályoskodik, hanem ruhámat is és mindenemet, amit tőle kaptam. Ezután már nem azt mondom: Atyám, Pietro di Bernardone, hanem így: Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben.“

A keményszívű atya erre nem volt elkészülve. Megszégyenítve fölszedi a pénzt, ruhát és sötét arccal távozik. A bámészkodó tömeget annyira meghatotta ez a jelenet, hogy sokan hangos sírásra fakadtak. A püspök szemeiben is könnycseppek jelennek meg. Székéből felemelkedik, Ferencet megöleli és palástjával betakarja.

A püspök egy régi köpönyeget ad Ferencnek, aki annak hátára oltott mézszel nagy keresztet rajzol, s mint akinek semmije sincs e nagy keresztlen kívül, úgy vág neki a nagy világnak. Soha

ilyen boldogságot nem érzett, mint most, mint az Ur Jézus, ő is elmondhatta magáról: *A rókáknak barlangjaik, a madaraknak fészkeik vannak, nekem pedig nincs hová fejemet lehajtani.*

A nagy Király hirnöke.

Ferencünk az előbbi jelenet után szabadnak érezte magát, mint a madár. Már semmi sem fűzte a világhoz. Az engedelmisséget parancsoló vérség kötelékei is megszakadtak. Egy célja volt: *minél közelebb az Istenhez!* Asszizi mellett volt egy sziklabarlang, melynek magányában és a szent Dömjén templom csendjében alakította ki nagy lelkét. Ha nagyon boldog volt, mindig ide menekült, félve, nehogy idő előtt megirigyeljék örömét tőle az emberek.

Egyszerűségében akkora természetesség nyilvánult meg életmódjában, mint egy öntudatlan gyermek cselekedeteiben. Örömét nem titkolta el a magányban, hanem dalba öntötte. Versenyre kelt az erdő madaraival, melyre az erdő rémei a rablók is fölfigyeltek és körülfogták. A dalost nem ismerték fel különös öltözetében, s a szépen zengő francia dalt sem értették. A szegényes külsejű embertől dús zsákmányra sem számítottak, de kiléte érdekelte őket és meg is kérdezték: „Ki vagy?” „A nagy Király hirnöke vagyok, mi közöttök hozzá?” Akinek semmije sem volt, attól semmit sem vehettek el, de ez a rövid válasz fel-

bosszantotta a rablókat, azonnal megragadták és egy hóval telt gödörbe taszították: „Hát fekiüd odalenn te paraszt, ki a király hírnökét akarod játszani“, s azzal tovább állítottak. Ferenc nagy ügyel-bajjal kívánszorgott a gödörből, Istennek dicséretet zengedezett és tovább vándorolt.

Remeteöltönyben, saruval és bottal kezében tért vissza Asszizibe. Derekat bőrvvel kötötte át. Adakozásra szólítja fel hallgatóit. Megrongált templomokat akar kijavítani. Új koldusa a világnak, aki nem pénzt, kenyeret és ruhát kér, hanem követ, téglát és meszet, mert aki egy téglát adományoz, az egyszeresen, aki kettőt, az kétszeresen fogja érezni az Úr irgalmát.

Igy Asszizi környékén három templomot is kijavított. Munkája közben kétségek kezdik győzőrní, vajjon az volna-e az ő hivatása, hogy Istennek elhanyagolt házait rendre vegye és kijavítsa? Csak Umbriában annyi templom volt, hogy ez a lehetetlenséggel határosnak látszott.

Eletbevágó kétségeit az Isten a misézőpapa-nak tett ájtatos szolgálatai közben oszlatja el. Szent Mátyás apostol ünnepén az Evangélium következő szövegét hallja: „Elmenvén pedig hirdessétek, mondván, hogy elközelgetett a mennyeknek országa. Betegeket gyógyítsatok, halottakat támasz-szatok fel, poklosokat tisztítsatok meg, ördögöket ízzetek ki: ingyen vegyétek, ingyen adjátok. Ne legyen se aranyotok, se ezüstötök, se pénzetek övetekben, se táskátok az úton, se két köntösötök,

se sarutok, se bototok, mert méltó a munkás az ő bérére." E szavak hallatára világosság gyult lelkében, tomboló örömeben felkiált: Ez az, amit én akarok! S rögtön eldobja a derekán hordott övet, botját, saruit és remeteöltönyét parasztköntőssel cseréli fel, s mint egykor keresztelő szent János a pusztában, úgy jelenik meg most ő Asszizi utcáin. Ime mily kevés kell az apostolkodásra! Ime, mily egyszerű a nagy Király hírnökének külső megjelenése! Ha átkok kelnek atyja ajkain, egy koldus előtt borul le és annak áldását veszi. De még egyszerűbbek békességet hirdető szavai! Hallgatóit megbűvöli. Az asszizibeliek ajkára fagy a gúny. A kinevetett, megdobált koldusra tisztelettel tekintenek, s szavainak hatására Asszizi előkelő polgárai lépnek a koldus nyomába. Élete új ösvényekre terelődött. Isten az alázatosokat felmagasztalja.

Umbria szegényei.

Ferenc régi barátai helyett újabb barátokra talált, akiket nem az esti mulatozások emléke, nem a fegyverek zaja között, vagy a fogságban szerzett barátság könnyen szakadó szálai fűztek hozzá, hanem Krisztus evangéliumának fönnséges szelleme.

Egy asszizi gazdag ember kíváncsi volt, hogy Ferenc valójában úgy él-e, ahogy beszél. Este vendéglül hívja éjszakára, s éjjel titkon meglesi, mivel tölti az éjszakát? Ferenc nem fekszik a puhárevetett

ágyba, hanem a kopasz földön térdreborulva tölti az éjszakát. Ez annyira meghatja, hogy másnap ő is tanítványa lesz. Ő a sasszárnyalású Bernát testvér. Utána jön Szilveszter pap, aki ezelőtt fősvénységéről volt ismeretes Assziziben. A legenda azt mondja róla: azután úgy élt, mintha táborhegyi fény vette volna körül. Egyed, Guido, Fülöp, Ruffin, Leó testvérek után még mások is fellelkesedtek, akik szent Ferenc parancsára mentek és hirdették a megtérés Evangéliumát szerénységgel, szegénységgel, alázatossággal és béketűrőssel, szeretettel és örömmel, kitartással és isteni félelemmel.

Mikor látta szent Ferenc, hogy életfelfogásával nem áll egyedül a világban, akkor maga köré gyűjti a hasonló gondolkozásúakat és élnek, mint asszizi bűnbánó férfiai. Rövid idő alatt Asszizi bűnbánó férfiainak száma nagyon elszaporodott s kezdték Asszizi határain túl is hirdetni az Úr igéit. Ekkor közös elhatározással Rómába mennek s a Szentatyától munkájukra Isten áldását kérik. Csak látszólag volt nehéz a szabályok elismertetése, mert a középkor nagy pápája, III. Ince, álmában felismerte szent Ferencben azt az embert, aki gyöngé válláival alá fogja támasztani a roskadozó Laterán templomot. Azaz, tanításával az egyház segítségére siet. A pápa maga is szigorúnak találta szent Ferenc életmódját, de azért szóval megerősítette az eléje terjesztett szabályokat (1209).

A pápai megerősítés után ellepik Olaszországot. A kis és a nagy városok lakói egyforma bámulattal nézik a különlegesen öltözködő, kevés

igényű és egyszerűen predikáló barátokat. A legtöbb ember kezdetben csak kíváncsiságból hallgatja őket. Az egyszerű beszéd oly mélyen vésődik lelkükbe, hogy kevés kivétellel mind megindulnak és követői szeretnének lenni.

Követőinek még jobban felszaporodott száma s a népnek lelkes fogadtatása indította arra a Szentet, hogy a pápától életmódjuk írásbeli megerősítését is kérje, mely kívánságukat III. Honorius pápa teljesítette.

Ezzel meg volt alapítva az első rend, vagy a Ferencrend, mely az összes szerzetesrendek között ma is a legjobban el van terjedve az egész világon, de már a Szent életében fiai behálózták az egész világot.

Az Isten mikor valami nagy dolgot akar művelni, nem a világ hatalmasait, hanem az egyszerűeket, a kicsinyeket választja ki magának eszközül, hogy annál inkább szembetűnő legyen az Ő hatalmassága.

Klára, Asszizi rózsája.

Szent Ferenc szelleme a női lelkekben öltött testet a legszebben és a klarisszarendben ápolták erényeit a leghivebben.

Szent Ferenc életének nyomai, elvei nem maradtak az utca porában, vagy a templomok boltívei alatt, hanem behatoltak a családi szentélyekbe, útat törtek a gyengébb nem lelkében is.

Aki ismeri a női lelkeket, az előtt ez könnyen érthető, nemcsak azért, mivel a lelkiek iránt a nő nem fogékonyabb, de az újszerűségek is erősebben hatnak rájuk.

A Scifi család palotájától néhány lépésnyire volt szent György temploma, hol Ferenc predikációit szokta tartani. Scifi gróf leánya kezdetben titkon hallgatta a Szentet s az első hallásra tisztában volt önmagával, hogy neki is olyan életet kell folytatni, amelyenről Ferenc beszél.

Szent Ferenc beszédei akkora hatást gyakorolnak a tizenhét éves leány lelkére, annyira megédeszik akaratát, hogy egy nőrokonának kíséretében megjelenik szent Ferenc előtt s közli vele szándékát: mindenben szeretné őt követni. Szent Ferencben is meg van a szándék a gonosz világot megfosztani ettől a nemes zsákmánytól és az Urat gazdagítani vele. A nagyjelentőségű napot, amelyen ez végbemegy 1212. márc. 18-ra tűzik ki. Virágvasárnap délelőtt az ünnepi körmenetben még teljes díszben jelenik meg, este pedig egyszerű ruhában közelít a porciunkulai templom felé, hol szent Ferenc és társai égő fáklyákkal s háladicséretekkel várják a boldog közelítőt. Az oltár elé kísérik. Klára ruhát cserél. A bűnbánat ruhája durva gyapjuból készült és kemény sarúból állott. Szent Ferenc a világ hiúságairól lemondás jeléül Klára haját levágja, fátyolt borít rá és fogadalmat tétet vele. Zárdába viszi.

El lehet képzelni a család nagy ijedelmét, hogy az asszisi sas az ég részére elrabolta asszizi

legszebbnek mondott leányát. Felkutatják tartozkodási helyét, erőszakkal akarják kihozni a kolostorból, de a szűz állhatatos marad és az oltárasztalba fogozkodik bele. Mikor másképpen szűlőit nem tudja meggyőzni megmásíthatatlan szándékáról, felfödi lenyírott fejét és ez mindent megmagyaráz.

A család még bele sem nyugodott Klára elvesztésébe, a második csapás is fenyegeti. Klárát két hét múlva követni akarja huga, akinek kezét megkérni készül nagybátyjának fia.

Ágnes szintén elmenekül.

A család felzúdulását fokozta Monaldo haragja, aki fegyveres katonákkal ront a szűzet rejtégető kolostorra. A megrémült apácák kiadják Ágnest, de ő nem megy. S ekkor a katonák meglepedkeznek arról, hogy egy tehetetlen leánnyal állanak szembe, s ököllel agyba-főbe verik, a tüskés, sziklás hegyoldalon hajánál fogva vonszolják.

Az Isten nem hagyja el a benne bizókat. Erőszakkal akarják a szülői házba vinni, de egyszerre oly nehéz lesz, hogy meg sem tudják mozditani. A feldühödött Monaldo ökölcsapással akarja ösztémezni az elalélt testet, de fölemelt kezében akkora fájdalmat érez, hogy egészen megbénul. Semmit sem tehetnek a testtel, az utszélen hagyják heverni. Nővére, Klára azonnal segítségére siet s néhány nap múlva szent Ferenc Ágnesre is ráadja a bűnbánat ruháját.

A Scifi család két tagjának kolostorba vonu-

lása nagy hatással volt az asszizi leányifjuságra és többen követték Klárát és Ágnest a kolostorba a *szegény urnók társaságába*.

Nehéz feladatra vállalkozott Klára társnőivel. A grófi leány életük fenntartásában teljesen a jó lelkek adományára hagyatkozott. Mindenki félt, aggódott, mi lesz a női kolostorok lakóival, hogy fognak megélni, csak Ferenc és Klára biztak rendületlenül az isteni Gondviselés különös jóságában. És mikor a pápa enyhíteni akar a szabályok szigorúságán, akkor ők a pápától, mint különös kegyet kérik a szegénység fogadalmának eredeti alakjában megtartását.

Ágnest követi a kolostorba kis testvérkéje, Beátrice és Klára apátnője lesz a kolostorban édes anyjának Hortulánának is. Ebből eléggé okulhatnak azok, kik gyermekeiket a jó utról erőszakkal akarják visszatartani, csak azért, mert az nem kecsegtet valami nagy előnyökkel.

A diadalmas szeretet.

„Az Isten megengedte nekem Ferenc testvéremnek, hogy így kezdjem el a bűnbánatot. Midőn a testnek éltem, félttem a poklosoktól, de az Isten közéjük vezérelt és én irgalmasságot gyakoroltam velük“. Szent Ferenc lelkiállapotának átváltozását saját szavaival így világitathatjuk meg.

Amíg távol volt az Istentől, nehéz volt ez élet nyomorúságai fölé hajolni, de ahogy a napba

nézett, annak izzó szeme megigézte és az élet göröngyös útai s kiálló sziklái között könnyedséggel, minden nehézség nélkül lépdelt.

Lelke tüzet fogott, melyből szikrák pattantak ki s Asszizi ifjaiból a szeretet csapatát toborozza, akik derüs mosollyal szórják tele nemcsak Olaszország kék ege alatt a fagyos lelkű emberek életét, de ott az ő szelleme ma is a világ minden kis zege-zugában. Örökké mosolygó testvéreit elküldötte északnak és délnek, keletnek és nyugatnak, hadd beszéljenek az Evangélium nyelvén az örömről, a szeretetről, egymás megbecsüléséről és a nyomoruságok békés elviseléséről. Mert aki ezeket tudja, az nagyon sokat tud és a boldog Krisztust szívében hordja.

Mégha csak az emberekkel tudott volna beszélni! Predikációt mondott a madaraknak s azok csőreikkel integettek neki, jelölül annak, hogy szavait megértették. Gubbio városában szövetséget köt a farkassal, hogyha a gubbioiak gondoskodnak a farkas mindennapi táplálékáról, ő nem fogja sem tyukjaikat, sem libáikat, vagy bárányaikat elhordani s nem tartja örökös rettegésben Gubbio környékét. A farkas haláláig állta a szövetséget.

Akinek szeretete van, az nagy kincset bír, mondja az apostol. Szent Ferenc élete mindezt fényesen bizonyítja. Most már nem karddal, hanem a szeretet fegyverével indul a török szultán megtérítésére. Szeretetével őt is lefegyverzi, mert oly hatalom a szeretet, mely mindeneket hódolatra kényszerít.

Kolostori élet a világban.

Az Úr adjon neked békességet! Ez a ferencesek köszöntése, melyet szent Ferencről tanultak. Szent Ferenc ezzel indult az emberek közé, s ennek nyomában szavai hullámokat vertek a lelkekben. A gazdagok arra gondoltak, hogy kincseiket nem arra és úgy használják fel, mire a jó Isten rendelte, több gondot fordítanak testük kényelmére, mint lelkük üdvösségére.

A sok járás-kelésnek, apostolkodásnak azon látható eredménye volt, hogy a világ megirigyelte szent Ferenc fiainak boldogságát, s tömegesen kezdenek a szentnél a rendbe jelentkezni, olyan állapotuk is, kiket a világból nem lehet a kolostorba vinni. A szent a nemeseket, a papokat, a népnek más és más állapotában élő gyermekeit nem akarta rendjének szelleméből kizárni, s ezért biztosította ezeket, hogyha a részükre írott szabályokat megtartják, épp oly biztosan fognak üdvözülni, mint azok, kik a kolostorokban élnek.

A középkor felfogta a harmadik rend nagy jelentőségét. Királyokat és királynőket látunk a rend tagjai között, s olyan nagy volt a bünbánók száma, hogy a középkor krónikása így kiált fel: Az egész világ Ferenc után szalad és baráttá lesz.

A harmadik rend szabályait a pápák jóváhagyták, tehát aki ezen szabályok szellemében él, épp úgy gyermeke szent Ferencnek és részesül az első és második rend kiváltságaiban, mintha kolostorban élne.

Szent Ferenc a harmadik rend beállításával a középkor harcias szellemének üzent hadat, mert vallotta: BÉKE — és utána minden jó következik.
Pax et Bonum.

Az ember, aki szeret.

Kell-e beszédesebb bizonyítéka szent Ferenc szeretetének, mint az a nagy kegyelem, melyet az Istentől nyert és amelyet az emberekkel megosztani kívánt?

Szokása szerint az Angyalos Boldogasszonyról nevezett kápolnában tölti az éjszakát és a szegény szenvedő lelkekért imádkozik. Oly sok lélek vergődésének szemlélésénél szive megtelik fájdalommal, s szeretné mindnyáját a szenvedések tűzéből az égi haza dicsőségébe vezetni és isteni sugallatra valami rendkívüli kérésre határozza el magát.

Elhatározását 1216. július 16.-án a tett követi. A pápa éppen Perugiában tartózkodik és Ferenc Masseo testvérrel megjelenik a pápa előtt s feltárja kívánságát: Szentatya, kérlek téged, könyörülj a szegény szenvedő lelkeken és add azt a kegyelmet, hogy akik töredelmes gyónás és áldozás után felkeresik az Asszizi mellett lévő Angyalos Boldogasszonyról elnevezett kápolnát, s ott imádkoznak, azok az ideig tartó büntetések szenvedéseitől megszabaduljanak. A Szentatya csodálkozással tekintett szent Ferencre: Ferenc! ez oly rendkívüli kívánság, amilyent eddig pápától nem kértek, ilyen

búcsu csak azoknak engedtetett, akik a szent sirért folytatott háboruban részt vettek, de ismerve a te önfeláldozó szeretetedet, kívánságod elől nem térek ki.

Igy nyerte szent Ferenc a porciunkulai búcsut, azaz, akik augusztus 1.-én déltől 2.-án estéig a nevezett templomot meglátogatják, gyónnak s áldoznak: teljes búcsuban részesülnek, melyet halottaikért is följánlhatnak. Ezt idők folyamán a pápák odamódosították, hogy ugyanazon napon valahányszor látogatást tesznek, ugyanannyiszor részesülnek teljes búcsuban és a templomlátogatást az összes ferencendi templomokra kiterjesztették.

A porciunkulai búcsu arra figyelmeztet minket, hogy amíg saját lelkünkről gondoskodunk, addig másokról, főkép a szegény szenvedő lelkekről sem szabad megfeledkeznünk.

A megpecsételt szeretet.

Aki annyira szerette az Ur Jézust és annyira törekedett életének követésére, arra az isteni Mester is különös szeretettel gondolt. Azt akarta, hogy mindenben, tehát szeretetének jegyeiben is osztozzék vele.

Egy gazdag toszkánai gróf, Orlando, egykoron meglátogatta szent Ferencet és azt mondja neki: Atyám! nagyon szeretnék veled lelkem üdvéről beszélgetni. Beszélgetés végén a gróf így szól a szenthez: Van egy hegyem, La Vernia (Alverna)

a neve. Magányos hely és az imádkozásra nagyon alkalmas. Ha akarod neked és tesvéreidnek ajándékozom. Szent Ferenc elküldötte tesvéreit, akik alkalmasnak találván, át is vették a gróftól. Alverna csöndjét a Szent nagyon szerette és gyakran fölkereste.

1224-ben Illés általános rendfőnöknek látomása volt, hogy a rendalapító Ferenc testvért az Isten két esztendő múlva magához fogja szólítani. Illés testvér azonnal jelezte szent Ferencnek, ki megkezdette készüléteit a halálra.

Legkedvesebb testvérei, Maseo, Rufin, Angelus, Tankréd és Leo kíséretében Alvernára tart, hogy a Nagyboldogasszonytól szent Mihály napig tartó időt megbőjtölje.

A hegy alatt a madarak nagy sokasága üdvözli a vendégeket. A madarak a szent fejére, vállára, karjaira szálltak és fülébe édesen csicseregtek. A hegy tetején még testvéreitől is különvált és csak Leo testvért, s kedves madarát, a sólyom testvért viszi magával, amely hűségesen figyelmezteti az imádság órájára.

Egyik napon a szent magába mélyed. A Golgotán járó Krisztust állítja lelki szemei elé és bűnei fölött keservesen sir. Imáiban azt a kegyelmet kéri az Istentől, hogy hátra lévő napjaiban érezhesse mindazon fájdalmakat, melyekben az Úr Jézusnak része volt. A vágy és az áhitat kiverődik arcán, melyet szebbé tesz az égből aláereszkedő hatszárnyú szeráf ragyogó arcáról jövő fény, kinek

egész alakján fölismerhető a Krisztus képe. A szeráf az imádkozó Szent fölé hajol, szárnyait föléje terjeszti és Ferenc egész alakját betakarja. A Szent megretten, mert a szeráf megjelenése nem egyeztethető össze a szenvedés gyarlóságával. A szeráf megvigasztalja, hogy testileg nem lehet vértanu, de lelkileg egészen a keresztfeszített Krisztushoz lesz hasonló, minek bizonyoságául testébe nyomja Krisztus öt szent sebét, mely sebekből igen gyakran szívárgott a vér.

A szeretet rózsái testi erejének végelgyöngülését siettették. A szent imája, mint mindenkinek jól végzett imája, meghallgattatásra talált és talál.

Ime, a Szent!

Isten veled, hegy! Ég veled drágalátosom. Isten veled! Igy bucsuzkodott szent Ferenc Alverna hegyétől.

A Szent életében gyakran hallotta a nép ujjongó kitöréseit: Ime, a Szent! Ha valahol tudomást szereztek érkezéséről, harangzúgással és ének szóval fogadták.

Még nagyobb volt a nép öröme, mikor a csodás jelenésről értesült. Amerre Szent Ferenc Alverna hegyéről haladt, útja valóságos diadalút volt. A nép olajfa ágakkal sietett eléje, s mindenki kezét és ruháját akarta érinteni.

Teste megtörött. Szembetegsége elhatalmasodott. Csaknem megvakult. Sokat szenved, de az

után következő fiait és október 3.-án, egy szombati napon este meghal.

Testét körmenettel viszik a szent György templomába és éjjel nappal fegyveres katonák őrzik, nehogy a tisztelő nép nagy áhitatában ruháitól megfossa, vagy testét is ellopja.

1226-ban halt meg s 1228. júl. 16.-án IX. Gergely pápa a szentek közé iktatta.

Isten az alázatosakat felmagasztalja. Annyira betelt ez szent Ferencen, hogy nincs az Egyháznak szentje, akit olyan széles körben tisztelnének, mint szent Ferenc, akire már életében így mutatott a világ: *Ime a Szent!*

A barát útja.

A Barát útja göröngyös. Utjában ezer akadály áll előtte, s próbálja föltartóztatni. A Barát tudja: engem az Isten küldött az emberek közé, hogy dalosa s pacsirtája legyek a viharzó életnek: hirdessem a lemondást akkor, midőn a világ mohó kapzsiságában áll előitem.

Nincs nekem semmim. Az alamizsna s az embereknek a csodálkozástól megnyult arca minden-napi kenyerem.

S lám a Barátot utjában mennyire támogatja az Isten! Minél szegényebb, annál többje van neki, s annál jobban szeretik! Minél jobban lemond a világról, a világ annál inkább szalad utána, hogy vigasztalásra találjon koldus tarisznyájában. Így lett

ő barátja a világnak, s ha még egy betevő falatja sem volna, ez a barátság nem érne-e fel az egész világgal?

Évszázadok csendes mulásával lassan bandukol. A Barát szegényesen támaszkodik vándorbotjára, mely nem más, mint az engedelmesség nehéz igája. Nem ura önmagának. Mások rendelkeznek felette, s ő csak olyan, mint egy nagyon hasznos gépben a csavar, a szeg, vagy néha lendítőkerék, ahogy a bölcs isteni gondviselés állítja örök terveinek célszerűségébe. A gép gurul az emberek között, szakadékok fölött visz el, életeket morzsol fel. Szegeiből ki-kitörik, kerekei meglazulnak, s mikor nehéz lesz a Barát útja, akkor pillanatnyilag az Isten veszi szárnyaira, hogy átsegítse a hegyek, szakadékok, akadályok, omlások és mélységek fölött.

Krisztus akkor váltotta meg a világot, mikor a getszemani kertben így imádkozott: Atyám, ne az én, hanem a Te akaratod legyen meg! A Barát útja akkor a legrövidebb, a legegyszerűsebb és célhoz vezető, mikor irányát nem ő szabja meg.

Botjára egy rózsát tűz, mellette néhány zöld levél s a levelek alatt tövisek rejtőzködnek. Lehet, hogy önmagáról megfeledkezve a tövis megszúrja s a levelekre az út póra rakodik. A rózsaszirmai fonnyadni kezdenek s mikor egy lassan csobogó patak mellett visz el útja, ő annak habjaiban kezét is megmossa, a fonnyadó rózsaszirmokat is új életre kelti, amely még illatosabb lesz s a szurá-

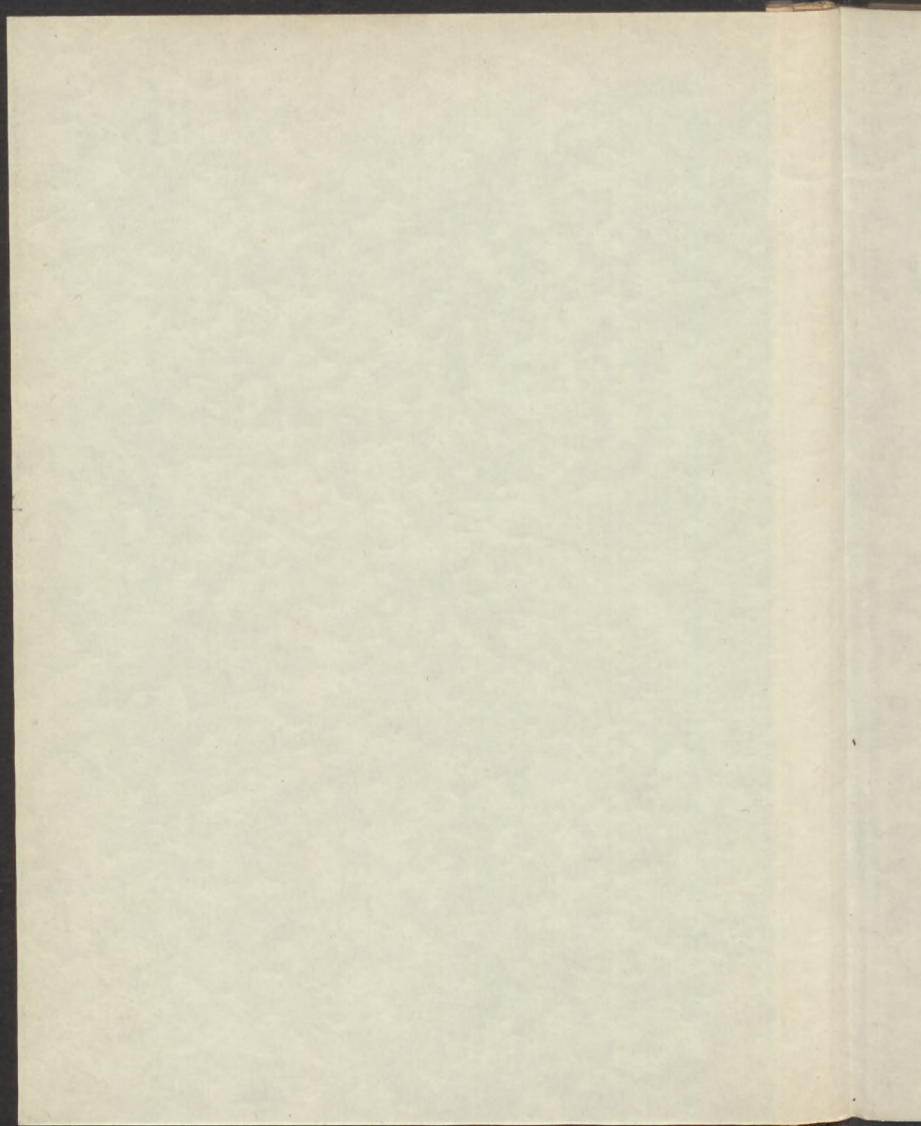
sok nyomában serkenő vér párájával magához
csalja az egész világot. Mert a világnak vér kell.
Ott az áldozat! Aki lemondott arról, hogy békés
családi körben töltsön néhány boldog pillanatot,
s aki nem egy két gyermeket ölelhet kebelére,
hanem minden gyermeknek, minden embernek azt
mondhatja: fiam, leányom!

Ezért lett Bernardone Péter fiából Barát.

magához
vér kell.
y békés
llanatot,
kebelére,
ernek azt

rát.

1971 JUN 11

